

Maniitsoq, d. 26/9 - 04.

Til ordføreren vedr. pensionsspørgsmål - Kristendomsarbejderne!

Ved brev af 23/7 d. a. rettede undertegnede henvendelse til samtlige partier i Folketinget (ved disses ordførere i pensionsspørgsmål) om det urimelige i, at dansk folkepension ikke kan medtages ved flytning til Grønland (en del af rigsfællesskabet) hvorimod dette sagtens kan lade sig gøre, hvad angår en lang række lande uden særlig tilknytning til det danske rige. Til orientering findes vedlagt et udsnit af et papir fra Den Sociale Sikringsstyrelse.

Under hensyn til, at min første henvendelse om sagen fremkom i sommerferien, og det derfor ikke er sikkert, at alle partier har sat sig seriøst ind i forholdene, skal jeg her benytte lejligheden til atter at opfordre til, at blokeringen i lovgivningen overfor folkepension udbetalt i Grønland (og Færøerne) fjernes, da der - venligt anskuet - må være tale om en fejl. I de tilbagemeldinger, jeg har modtaget fra nogle partier, har der heller ikke været argumenteret for nødvendigheden af at opretholde den urimelige regel.

Angående ovennævnte tilbagemeldinger skal jeg takke for de positive af slagsen, jeg overvejende har modtaget, og samtidig beklage tavsheden fra et par partier, der ellers normalt ikke forsømmer nogen lejlighed til at udtrykke deres positive indstilling omkring pensionisternes forhold. Men naturligvis kan sommerferien have bevirket, at partier med måske ikke så effektivt apparat har overset min første henvendelse.

Nu, hvor Folketingets åbning står for døren, må det være på tide at få foretaget den beskedne lovændring, der på pensionsområdet kan ligestille danske statsborgere, der for kortere eller længere tid flytter til Grønland, med statsborgere, der flytter til fx Marokko eller Makedonien! Ændringsforslag samt begrundelse kan vel klares på et enkelt ark papir.

Jeg regner med, at dette uden særlige anstrengelser kan klemmes ind i tingets øvrige lovgivningsarbejde, og har desuden en forståelig forventning om, at det bliver gjort, når socialministeren så sent som d. 24. ds. udtaler om folkepensionen: "Det er en grundlæggende ydelse, som alle skal have, og det er vigtigt, at man kan regne med den". (Direkte citat fra "Politikens" netavis d. 24/9 - 04).

Med venlig hilsen

Bjørn Larsen
Annertusoq B 1062 - 202
3912 Maniitsoq
Grønland

Bilag

Schweiz

Den 1. juni 2002 trådte en aftale mellem EU og Schweiz om fri bevægelighed i kraft. Aftalen betyder, at de ovennævnte regler i EF-forordning nr. 1408/71 om social sikring også gælder Schweiz. Aftalen gælder dog ikke i forhold til Norge, Island og Liechtenstein.

Konventioner

Danmark har indgået gensidige overenskomster om social sikring med en række lande, som er nævnt nedenfor. Det betyder, at danske og udenlandske statsborgere bosat i nedenstående konventionslande kan modtage dansk pension under visse betingelser.

Australien, Canada, Chile, Israel, Marokko, New Zealand

En dansk statsborger bosat i *Australien, Canada, Chile, Israel, Marokko* eller *New Zealand* kan søge og modtage dansk folke- eller førtidspension, hvis pågældende har boet mindst 3 år i Danmark efter det fyldte 15. år.

En statsborger fra *Australien, Canada, Chile, Israel, Marokko* eller *New Zealand*, som bor i sit hjemland, kan ligeledes søge og modtage dansk folke- eller førtidspension, hvis pågældende har boet mindst 3 år i Danmark. Statsborgerne fra de nævnte lande skal i 3 års-perioden have været beskæftiget i Danmark i mindst 12 måneder som lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende. Det bemærkes, at bopælstider i Danmark forud for den 1. april 1957 ikke tages i betragtning ved beregning af pensionens størrelse, hvis man er statsborger i et af de nævnte lande. Pensionstillæg udbetales ikke i de nævnte lande.

Ansøgning sendes til bopælslandets pensionsmyndighed. Adresserne findes sidst i pjecen.

Kroatien, Makedonien, Pakistan, Slovenien, Tyrkiet

En dansk statsborger bosat i *Kroatien, Makedonien, Pakistan, Slovenien* eller *Tyrkiet* kan søge og modtage dansk folke- eller førtidspension, hvis pågældende har boet mindst 3 år i Danmark efter det fyldte 15. år.

En statsborger fra *Kroatien, Makedonien, Pakistan, Slovenien* eller *Tyrkiet*, som bor i sit hjemland, kan alene søge og modtage dansk folkepension, hvis pågældende har boet mindst 5 år i Danmark og i denne periode har været beskæftiget i mindst 12 måneder som arbejdstager. Bopælsperioder i Danmark forud for den 1. april 1957 tages ikke i betragtning ved beregning af pensionens størrelse, hvis man er statsborger i et af de nævnte lande.

Pensionstillæg udbetales ikke i de nævnte lande.

Ansøgning sendes til bopælslandets pensionsmyndigheder. Adresserne findes sidst i pjecen.

Den Sociale Sikringsstyrelse

7

Finland, Island, Norge, Sverige

Nordiske statsborgere, der har været lønmodtagere eller selvstændige erhvervsdrivende, er omfattet af de ovennævnte regler for EU/EØSstatsborgere. Nordiske statsborgere, som ikke har været erhvervsaktive i Danmark, kan få pension efter Nordisk Konvention om social sikring. Nordiske statsborgere bosat indenfor EU/EØS-området kan søge og modtage folke- eller førtidspension fra Danmark, når de har boet mindst 3 år i Danmark og ikke har modtaget pension fra et andet EU/EØS-land i denne periode. Har man bopæl i et nordisk land sendes ansøgningen til bopælslandet. Ved bopæl i et EU/EØS-land uden for Norden sendes ansøgningen til det nordiske land, hvor ansøgeren sidst har haft bopæl, såfremt man ikke har optjent ret til pension i det land, hvor man er bosat. Ellers skal ansøgningen indgives til bopælslandet.

folkepension i udlandet

MODTAGET

17 NOV. 2004
18.11
Den Centrale Indlevering

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

NHD/ J.nr. 10-100

Dato: **17 NOV. 2004**

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 4. august 2004 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 171 (Alm. del – bilag 805). Svaret er en fortsættelse af det foreløbige svar af 25. august 2004.

Spørgsmål nr. 171:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen fra Bjørn Larsen, jf. alm. del - bilag 804, og udarbejde en liste over offentlige ydelser, som kan medtages inden for rigsfællesskabet i forhold til ydelser, der kan medtages til lande inden for EU.”

Svar:

Jeg svarede på spørgsmålet den 25. august 2004. I det svar kommenterede jeg den konkrete henvendelse fra Bjørn Larsen, og oplyste samtidig at jeg senere ville vende tilbage med den ønskede oversigt over offentlige ydelser, der kan medtages inden for rigsfællesskabet i forhold til ydelser der kan medtages til lande inden for EU. I mit svar anførte jeg også, at jeg forstod offentlige ydelser som de sociale sikringsydelser, der er omfattet af forordning 1408/71.

Jeg har i den forbindelse indhentet oplysninger fra Beskæftigelsesministeriet, Arbejdsdirektoratet (vedrørende arbejdsløshedsdagpenge og sygedagpenge), fra Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender (vedrørende børnetilskud og barselsdagpenge) og fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet (vedrørende sygehjælp og begravelseshjælp).

Herefter kan der gives følgende oversigt over muligheden for at medtage de forskellige ydelser ved flytning fra Danmark til henholdsvis et andet EU/EØS land eller til en anden del af rigsfællesskabet:

Ydelse	EU/EØS-land	Færøerne/Grønland
Arbejdsløshedsdagpenge	Kan medtages i op til 3 måneder, hvis man forinden har ansøgt om det, jf. art. 69 i forordning 1408/71.	Kan ikke medtages. Personer der flytter til Færøerne har dog mulighed for at medregne de danske forsikrings- og beskæftigelsesperioder til opfyldelse af de færøske krav for ret til færøske arbejdsløshedsdagpenge, jf. "Aftale af 26. august 1993 mellem Arbejdsministeriet og Færøernes Landsstyre om koordination af arbejdsløshedsforsikring"
Arbejdsskadeerstatning	Hvis man på skadetidspunktet var omfattet af dansk arbejdsskadelovgivning, kan man få udbetalt ydelser efter loven ved bopæl i et EU/EØS-land.	Hvis man på skadetidspunktet var omfattet af dansk arbejdsskadelovgivning, kan man få udbetalt ydelser efter loven ved bopæl i Færøerne eller på Grønland
Sygedagpenge	Retten bevares, hvis man forud for flytningen har søgt om tilladelse fra kommunen. Tilladelse kan kun nægtes, hvis flytningen må antages at ville forværre helbredstilstanden eller vanskeliggøre lægebehandling.	Retten bevares. For Færøernes vedkommende, dog kun indtil der opnås ret til sygedagpenge efter den færøske dagpengelov. Det vil sige efter 6 uger.
Familieydelse (Børnetilskud og Børnefamilieydelse)	Kan som udgangspunkt ikke udbetales til personer bosat i udlandet. Hvis modtageren af børnetilskud i henhold til reglerne i forordning 1408/71 er omfattet af dansk sociallovgivning, vil den pågæl-	Udbetales ikke.

	dende dog have ret til at få udbetalt ydelserne efter de almindelige regler herom.	
Barselsdagpenge	Retten bevares (så længe de almindelige betingelser er opfyldt)	Udbetales indtil der måtte blive ret til dagpenge eller anden erstatning for tab af indtægt efter lovgivningen i Grønland eller på Færøerne.
Social pension	Kan medtages, jf. forordning 1408/71.	Kan ikke medtages. Bopælstiden i de andre dele af rigsfællesskabet regnes dog med ved opgørelsen af bopælstiden i den nationale pensionslovgivning. (Dette er af betydning for om man får en "fuld" pension eller kun en brøkpension). Særligt i forhold til Færøerne er det sådan, at modtagere af folkepension eller førtidspension efter de regler, der var gældende indtil 1. januar 2003, sædvanligvis vil kunne overgå til en tilsvarende ydelse efter de færøske regler. Dette skyldes, at de danske og færøske regler vedrørende disse pensionstyper minder meget om hinanden.
Ydelser ved sygdom og fødsel, dvs. læge- og hospitalsbehandling, medicintilskud m.m. (sygehjælp)	Danske sikrede, der bor i et andet EU/EØS-land, har ret til sygehjælp i bopælslandet. Principielt med mulighed for refusion fra Danmark, jf. reglerne i EF-forordning	Ret til sygehjælp for dansk regning medtages ikke ved flytning til Færøerne/Grønland. Ved flytning til Færøerne/Grønland opnår danske borgere ret til ydelser fra det færø-

	1408/71.	ske/grønlandske sundhedsvæsen i overensstemmelse med den færøske/grønlandske sundhedslovgivning. Borgere, der flytter fra Færøerne/Grønland til Danmark, opnår uden karenstid ret til ydelser fra det danske sundhedsvæsen ifølge dansk sundhedslovgivning.
Begravelseshjælp	Retten til begravelseshjælp ifølge den danske sygesikringslov medtages for dansk sikrede borgere, der bor i et andet EU/EØS-land, jf. reglerne i EF-forordning 1408/71.	Retten til begravelseshjælp efter den danske sygesikringslov medtages ikke. For danske borgere med bopæl i Færøerne/Grønland afgøres spørgsmålet om ret til begravelseshjælp efter færøsk/grønlandsk lovgivning.

Eva Kjer Hansen

/Mikael Lynnerup Kristensen

Folketingets Lov- og Parlamentssekretariat

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

NHD/ J.nr. 041-821

Dato: 2. november 2004

Under henvisning til Folketingets brev af 21. oktober 2004 følger hermed – i 80 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. S 396, stillet af Pia Kristensen (DF).

Spørgsmål nr. S 396:

”Vil ministeren tage initiativ til, at dansk folkepension kan medtages ved flytning til Grønland?”

Svar:

Jeg har ikke planer om at tage et sådant initiativ.

Danmark, Færøerne og Grønland har hver sin pensionslovgivning, der er udformet på baggrund af de politiske ønsker og prioriteringer i henholdsvis Danmark, Færøerne og Grønland. Ved flytning inden for rigsfællesskabet sidestilles man med borgerne i den del af rigsfællesskabet man tilflytter i relation til tilkendelse af social pension. Bopælstid i alle dele af rigsfællesskabet medregnes i optjeningsperioden. Optjeningsperioden har betydning for, om man får en fuld pension eller kun en brøkdel af fuld pension.

Ved flytning til et land uden for rigsfællesskabet vil man typisk ikke kunne få tilkendt pension efter tilflytningslandets lovgivning, når man ikke tidligere har boet og/eller arbejdet der. Det skyldes, at de fleste andre landes pensionssystemer bygger på det princip, at pensionen afhænger af tidligere indbetalte bidrag. Internationalt koordineres pensionssystemerne ved, at borgerne kan medtage den pension, som de har optjent i de erhvervsaktive år.

Eva Kjer Hansen

/Mikael Lynnerup Kristensen

Folketingets Lovsekretariat

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

Dato: 12. januar 2005

NHD/ J.nr. 041-851

Under henvisning til Folketingets brev af 4. januar 2005 følger hermed – i 80 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. S 1720, stillet af Line Barfod (EL).

Spørgsmål nr. S 1720:

”Vil ministeren oplyse, hvilke forhindringer der er for at give danskere mulighed for at medtage deres folkepension, hvis de flytter inden for det danske rige, f.eks. Grønland, på nøjagtig samme måde, som de kan medtage deres pension, hvis de flytter til et land uden for det danske rige?”

Svar:

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at spørgeren er bekendt med, at der er danske folkepensionister, der er kommet alvorligt i klemme, da de ikke kan få udbetalt deres folkepension, hvis de eksempelvis flytter med en arbejdende ægtefælle til Grønland.

Jeg har tidligere redegjort for den generelle ordning for social pension i forholdet mellem Danmark, Grønland og Færøerne og baggrunden for denne. Jeg kan henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 4826 i Folketingssamlingen 2003/04 samt til min besvarelse af Socialudvalgets spørgsmål nr. 171, Alm. Del – bilag 805, i Folketingssamlingen 2003/04.

Jeg kan kort opsummere, at efter den nuværende ordning i forholdet mellem Danmark, Grønland og Færøerne bliver pensionen kun udbetalt fra ét sted, nemlig den del af rigsfællesskabet, hvor borgeren aktuelt bor. Bopælstiden i alle dele af rigsfællesskabet medregnes i optjeningsperioden, som har betydning for, om man får fuld pension eller kun en brøkdel af fuld pension.

Efter den internationale ordning (EU/EØS, Norden) udbetales pensionen fra de lande, hvor pensionen er optjent gennem bopæl eller arbejde, og kun for den periode, hvor borgere har haft bopæl/arbejde i landet. Hvis en borger har

haft bopæl/arbejde i flere lande, skal der således søges pension i flere lande, og udbetalingen af pension vil også skulle ske fra flere lande.

Ved flytning til et land uden for Rigsfællesskabet vil man typisk ikke kunne få tilkendt pension i tilflytningslandet, medmindre man tidligere har boet eller arbejdet der.

Den nuværende ordning indenfor Rigsfællesskabet tager højde for, at mange borgere har tilbragt en del af deres erhvervsaktive år i en anden del af rigsfællesskabet, end der hvor de bor som pensionister. Endvidere respekteres Grønlands og Færøernes ret til at fastsætte egne pensionsordninger, der er afpasset efter deres egne forhold. Derudover er systemet enkelt, så kun én myndighed skal tilkende og udbetale pension.

En ændring efter internationalt forbillede vil forudsætte gensidighed, således at der gælder de samme principper om tilkendelse og udbetaling af pension ved flytning fra fx Danmark til Grønland som ved flytning fra Grønland til Danmark.

En sådan ordning vil også betyde, at pensionen ikke længere vil være afstemt efter den del af rigsfællesskabet, hvor man bor, samtidig med at hensynet som ligger bag de internationale aftaler, om at det land, hvor pensionisten har optjent pensionsrettigheder også finansierer pensionsydelsen, ikke synes afgørende i forholdet mellem de forskellige dele af Rigsfællesskabet.

Mere konkret vil en ændring af ordningen fx betyde, at en person, der har boet og arbejdet i mange år i Grønland, for derefter at flytte til Danmark, kun vil kunne få dansk folkepension i forhold til bopælstiden i Danmark mellem det 15. og det 65. år. Pensionen for den periode, hvor vedkommende har boet i Grønland, skal afgøres efter de grønlandske regler af de grønlandske myndigheder, som også vil skulle udbetale en eventuel grønlandsk pension.

Indførelsen af en ordning efter internationalt forbillede må forudsætte enighed inden for Rigsfællesskabet. Der skal skabes lovhjemmel til at indgå aftale med Grønland og Færøerne, og til at kunne udbetale dansk pension til personer bosat i Grønland eller på Færøerne. Endelig vil en ordning efter internationalt forbillede medføre merudgifter, som der skal findes finansiering til.

Eva Kjer Hansen

/Mikael Lynnerup Kristensen

8. Samarbejdsministrenes spørgetime

Gabriel Romanus overtok ledelsen av forhandlingene

.....
Samarbejdsministrenes spørgetime 99

E 23/2004: Spørgsmål til Sverige og Danmarks regeringer om grænsehindringer; også in-ternt i Danmark

(171) Line Barfod (Den venstresocialistiske grønne gruppen, EL):

Vi har diskuteret en del, hvor vigtigt det er at gøre noget konkret for borgerne. Derfor har jeg to spørgsmål, først et til den svenske og så et til den grønlandske minister.

Jeg vil høre den svenske minister, om hun vil lægge engagement i at forhindre nogle af de problemer, der er for rejsende til og fra Bornholm, så de får mulighed for at rejse frem og tilba-ge uden så mange hindringer, som der er i dag.

Og så vil jeg stille et spørgsmål til den grønlandske minister. Vi har diskuteret en del grænsehindringer mellem landene, men der er også problemer internt i det danske rige. For eksempel kan man ikke, hvis man flytter fra Danmark til Grønland, få sin pension med. Er det noget, som den grønlandske minister vil tage op med den danske minister?

(172) Samarbetsminister Berit Andnor:

Herr President! Låt mig säga att vi tar de problem som man upplever från Bornholm på allra största allvar. Flemming Hansen och jag har en bra diskussion när det gäller att komma till rätta med de problem som man har. Det gäller dels husdjur, att ta dem med när man åker genom Sve-rige, dels jakt- och tävlingsvapen.

Vi har nu satt ut datum för ett expertsamtal mellan myndigheterna från svensk och dansk sida för att diskutera hur vi kan gå vidare med att få ett undantag när det gäller de krav som ställs från EU:s sida i fråga om transiteringen av husdjur. När det gäller jakt- och tävlingsvapen har vi haft en särskild utredning, och den är ute på remiss. Jag förväntar mig att vi kan komma med ett förslag som ska kunna lösa denna fråga.

(173) Samarbejdsminister Josef Motzfeldt:

Det er absolut et spørgsmål, som Grønland er opmærksom på.

Grønland hjemtog hele socialområdet fra den danske stat 3 år efter hjemmestyrets indførelse, altså i 1982, inklusive bloktilskud til delvis dækning af sociale ydelser. I Grønland har vi valgt at bruge midlerne til et sikkerhedsnet under de svageste, og pension er derfor ikke noget, som man – som andre steder – er garanteret, når man når en vis alder. Pension er ligesom alle andre sociale ydelser i Grønland indkomstafhængige og bliver kun udbetalt til de mennesker, som ikke er i stand til at klare de daglige udgifter uden dette tilskud.

Men det er absolut et spørgsmål, som vi er opmærksomme på, specielt spørgsmålet om vejledning af de borgere, der ønsker at flytte fra Danmark til Grønland. Det er den vedledning, der har svigtet. Men hvis det er et spørgsmål, som man opfatter som forkert behandling af berettigede pensionsmodtagere efter hjemlandets regler, så er det noget, som danske og grønlandske myndigheder absolut skal drøfte. Det er min kollega i landsstyret, landsstyremedlemmet for familie og sundhed, absolut opmærksom på